

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
Rotel 060304

DOM
2018-04-13
Stockholm

Mål nr
P 1117-18

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Växjö tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2018-01-18 i mål nr P 4939-17

PARTER

Klagande

Miljö- och byggnadsnämnden i Markaryds kommun
Box 74
285 22 Markaryd

Motpart

RB

SAKEN

Rättelseföreläggande vid vite avseende mur på fastigheten XXX i Markaryds kommun

---

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

1. Mark- och miljööverdomstolen ger prövningstillstånd.
  2. Mark- och miljööverdomstolen fastställer mark- och miljödomstolens domslut.
-

Dok.Id 1409634

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50	08-561 675 59	måndag – fredag 09:00–16:30
		E-post: svea.avd6@dom.se www.svea.se		

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Miljö- och byggnadsnämnden i Markaryds kommun (nämnden) har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska fastställa nämndens beslut med den ändringen att tidpunkten för föreläggandets fullgörande ska bestämmas till den 31 mars 2018, varefter löpande vite om 20 000 kr ska utgå per påbörjad månad efter att beslutet vunnit laga kraft.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Nämnden har till stöd för sin talan anfört i huvudsak följande: Det upphävda beslutet beträffande föreläggandet är tydligt formulerat och det framgår såväl hur, som inom vilken tidsram, den förelagde behöver vidta rättelse för att undgå vitespåföljd, dvs. ta bort stenkorgsmuren senast 1 månad från att beslutet vunnit laga kraft. Ifall den förelagde väljer att inte följa myndighetens beslut utgår ett löpande vite om 20 000 kr per påbörjad månad. Att någon tidsangivelse ej angivits med exakt datum i beslutet ska inte ses som skäl nog till att upphäva nämndens beslut.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Mark- och miljööverdomstolen ger prövningstillstånd och tar upp målet till omedelbart avgörande.

Enligt 11 kap. 20 § PBL får, om det på en fastighet eller i fråga om ett byggnadsverk har vidtagits en åtgärd i strid mot denna lag eller föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, byggnadsnämnden förelägga den som äger fastigheten eller byggnadsverket att vidta rättelse inom en viss tid (rättelseföreläggande).

Av praxis framgår att det ställs höga krav på precision och tydlighet på ett vitesföreläggande. En första förutsättning är att föreläggandets adressat fått sådan information om vilka krav som ställs på honom att han har möjlighet att efterkomma föreläggandet. Givetvis måste denna information i första hand förmedlas genom själva föreläggandet. Föreläggandet ska tydligt ange vad den förelagde ska göra för att undgå

vitespåföljden (se t.ex. RÅ 1990 ref. 39 och Mark- och miljööverdomstolens dom den 19 december 2013 i mål nr P 4206-13).

Nämnden har i aktuellt fall beslutat med stöd av 11 kap. 20 § PBL

- att förelägga sökande RB vid vite om 20 000 kronor per påbörjad månad räknat 1 månad från att beslutet vunnit laga kraft,
- att vidta rättelse genom att ta bort den redan uppförda muren på fastigheten XXX.

Det finns inga hinder mot att låta tiden för fullgörelse vara beroende av att beslutet fått laga kraft. I likhet med länsstyrelsen anser emellertid Mark- och miljööverdomstolen att det i aktuellt fall inte framgår tillräckligt tydligt av föreläggandet inom vilken tid RB måste ta bort muren för att undgå vitespåföljd. Det ställs höga krav på precision och tydlighet när det gäller vitesförelägganden. Överklagandet ska därför avslås och mark- och miljödomstolens domslut fastställas.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Anna Tiberg och Margaretha Gistorp (deltar ej i beslutet om prövningstillstånd), samt tekniska rådet Tommy Åström och f.d. hovrättsrådet Eywor Helmenius, referent.

Föredragande har varit Vilma Herlin.

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2018-01-18
meddelad i
Växjö

Mål nr P 4939-17

PARTER

Klagande och motpart

Miljö- och byggnadsnämnden i Markaryds kommun,
Box 74
285 22 Markaryd

Motpart

RB

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Kronobergs läns beslut från den 8 november 2017 i ärende nr 403-4327-2017, se bilaga 1

SAKEN

Rättelseföreläggande vid vite avseende mur på fastigheten XXX i Markaryds kommun

---

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet.

BAKGRUND

Miljö- och byggnadsnämnden i Markaryds kommun (nämnden) beslutade den 14 augusti 2017, dnr 2017/48.235, att förelägga RB att, vid vite om 20 000 kr per påbörjad månad räknat 1 månad från att beslutet vunnit laga kraft, vidta rättelse genom att ta bort den redan uppförda muren på fastigheten XXX i Markaryds kommun.

RB överklagade nämndens beslut till Länsstyrelsen i Kronobergs län (länsstyrelsen) som den 8 november 2017 beslutade att upphäva det överklagade beslutet.

Nämnden har nu överklagat länsstyrelsens beslut till mark- och miljödomstolen.

YRKANDEN M.M.

Nämnden yrkar att nämndens beslut om rättelseföreläggande och löpande vite avseende fastigheten XXX ska stå fast med den ändringen att tidpunkten för föreläggandets fullgörande – med hänsyn till den tid som överklagandets handläggning tagit i anspråk – ska bestämmas till den 31 januari 2018, varefter löpande vite om 20 000 kronor ska utgå per påbörjad månad efter att beslutet vunnit laga kraft. Till stöd för yrkandet anförs i huvudsak följande.

Det upphävda beslutet är tydligt formulerat och det framgår såväl vad, som inom vilken tidsram, adressaten behöver vidta rättelse för att undgå vitespåföljd. Han ska ta bort stenkorgsmuren senast en månad från det att beslutet vunnit laga kraft. Ifall den förelagde väljer att inte följa nämndens beslut kan löpande vite om 20 000 kronor per påbörjad månad dömas ut. Att någon tidsangivelse inte angivits med exakt datum i beslutet ska inte ses som skäl nog att upphäva nämndens beslut.

Den 2 augusti 2016 lämnade RB in sin bygglovsansökan för uppförande av ett enbostadshus samt en rejäl och kraftig murkonstruktion utmed Andsjöholmsvägen på fastigheten XXX. Därefter har RB den 1 september 2016 valt att dra tillbaka muren ur ansökan eftersom den var planstridig

vilket skulle medföra längre handläggningstid för bygglov. Därefter inkom RB med en ny ansökan som enbart omfattade muren.

Vid ett tillsynsbesök den 31 maj 2017 kunde tjänstemän från miljö- och byggenheten vid platsbesök konstatera att den ansökta murkonstruktionen redan var uppförd. Den planstridiga muren har alltså uppförts utan bygglov.

Nämnden har beslutat att löpande vite är det lämpligaste alternativet, eftersom nämnden har anledning att tro att enbart ett föreläggande inte skulle följas. Vitesbeloppets storlek har bestämts med hänsyn till angelägenheten att föreläggandet vinner efterrättelse. Nonchalans mot nämndens tidigare anvisningar kan tyda på att vitet bör sättas ännu högre än vad nämnden beslutat.

Likvärdiga formuleringar av beslutstexten har av mark- och miljödomstolen tidigare bedömts vara tydliga nog.

DOMSKÄL

Enligt 11 kap. 20 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL, får byggnadsnämnden, om det på en fastighet eller i fråga om ett byggnadsverk har vidtagits en åtgärd i strid mot denna lag eller föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, förelägga den som äger fastigheten eller byggnadsverket att vidta rättelse inom en viss tid (rättelseföreläggande).

För rättelseförelägganden gäller att förutsättningarna för rättelse ska finnas även vid överprövningen av föreläggandet. Om förutsättningar för att förelägga om rättelse saknas vid överprövningen, exempelvis på grund av att ett nytt bygglov har beviljats, ska föreläggandet upphävas (jfr Mark- och miljööverdomstolens avgörande 2016-06-08 i mål nr P 9861-15).

Nämnden beslutade den 12 juni 2017, dnr 2017/48.235, att avslå RB ansökan om bygglov för den i målet aktuella muren. Stödmuren var vid denna tidpunkt redan uppförd. RB överklagade nämndens beslut till

Länsstyrelsen i Kronobergs län och därefter till mark- och miljödomstolen, mål nr P 4098-17. Mark- och miljödomstolen har idag avgjort mål nr P 4098-17 och beslutat att upphäva nämndens beslut och återförvisa ärendet till Miljö- och byggnadsnämnden i Markaryds kommun för beviljande av bygglov. Eftersom bygglov ska meddelas för åtgärden finns inte längre förutsättningar för att förelägga RB att vidta rättelse. Nämndens beslut ska därför upphävas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV 427)

Överklagande senast den 8 februari 2018.

Carl-Göran Heden

Mårten Dunér

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Carl-Göran Heden, ordförande, och tekniska rådet Mårten Dunér. Föredragande har varit beredningsjuristen Ida Lauridsen.